

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра германських мов і зарубіжної літератури

Дипломна робота

магістра

з теми: **«ПОЕТИКА ХУДОЖНЬОЇ ДЕТАЛІ**

У ТВОРАХ О. ВАЙЛЬДА»

Виконала: студентка 2 курсу
групи Ang1-M18
спеціальності: Мова і література
(англійська)
Ліпковська Лілія Віталіївна

Керівник:
Лаврова А.О., кандидат філологічних
наук, доцент кафедри германських мов і
зарубіжної літератури

Рецензент:
Рарицький О.А., доктор філологічних
наук, завкафедри історії української
літератури та компаративістики

Кам'янець-Подільський – 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ХУДОЖНЯ ДЕТАЛЬ ЯК КОМПОНЕНТ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ І ЕЛЕМЕНТ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ	
1.1. Теоретичні концепції категорії художньої деталі.....	7
1.2. Різновиди і функції художньої деталі.....	12
1.3. Деталь-символ.....	17
Висновки до розділу 1.....	21
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДЕТАЛІ В П'ЄСІ «СОЛОМІЯ»	
2.1. Деталі сакрального світу.....	22
2.2. Деталь як засіб психологічної характеристики героїв	34
Висновки до розділу 2.....	40
РОЗДІЛ 3. КОЛЬОРОВА ДЕТАЛЬ У ТВОРАХ ВАЙЛЬДА ЯК СИМВОЛІКО-СМИСЛОВА ДОМІНАНТА	41
Висновки до розділу 3.....	50
РОЗДІЛ 4. ПРЕДМЕТНИЙ СВІТ ТВОРІВ ВАЙЛЬДА	
4.1. Пейзажна та інтер'єрна деталь	51
4.2. Портретно-костюмна деталь.....	68
4.3. Світ дорогоцінних каменів.....	75
Висновки до розділу 4.....	81
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86

ВСТУП

Деталь є одним із найважливіших акцентаторів у системі художніх засобів, які використовує Оскар Вайльд у своїх творах, тобто вона загострює увагу читачів на тій, здавалося б, подробиці, яку автор вважає надзвичайно важливою для розкриття свого задуму. Часто письменник аж надто деталізує події, обстановку, зовнішність тощо. Проте пейзажна, портретна, інтер'єрна та інші види деталей, у результаті, служать Вайльду для розкриття психології вчинків та характеру персонажів. Тому особливості вживання художніх деталей дають можливість осягнути ідейний зміст, специфіку психологізму, оригінальність авторського задуму Вайльда.

Літературознавців завжди цікавила проблема значимості художньої деталі для канви тексту, тому дослідженням її ролі та особливостей функціонування займалися такі науковці, як Є. Добін [22], В. Щеглов [86], І. Роднянська [63], М. Березняк [9], Н. Колодіна [34], Г. Поспелов [61], В. Фащенко [76], К. Фролова [77], Р. Цивін [80], В. Горинь [19], В. Коптілов [35], А. Черняков [83] та інші. Усі вони сходяться на думці про те, що деталь є важливим засобом побудови тексту.

Художня деталь – оригінальне явище індивідуального стилю письменника. Вибір деталей визначає ті ідейно-художні завдання, які ставить перед собою автор. Однозначності при розшифруванні та відображенні деталі бути не може, її трактування таке ж індивідуальне, як і вона сама. Її зміст може сприйматися по-різному, залежно від словникового запасу читача, його культурного рівня, уважності, настрою при читанні, особистих якостей та умов сприйняття. Деталь, як правило, виражає зовнішню ознаку багатостороннього та складного явища, виступає матеріальним репрезентантом явищ та процесів, які неможливо охарактеризувати лише поверхневою ознакою. Саме існування феномену художньої деталі пов'язано з неможливістю охопити явище у всій його повноті і необхідністю передати сприйняту частину адресату так, щоб останній отримав уявлення про ціле.

Критики звинувачували Вайльда в безглуздій каталогізації явищ світу. Так, для рецензента «Пелл-Мелл газетт» описи в «Юному Королеві» нагадують «каталог торговця дорогими майстерно зробленими меблями», а для оглядача «Атенеума» вони «у всіх відношеннях подібні до уривків каталогу аукціону Крісті» [62, с. 6]. Також відзначається декоративність стилю, ритмічність, прикрашання прози Вайльда. Справді, з розвитком розповіді автор постійно відволікається на деталі, якими можна було б і знехтувати, оскільки вони не беруть ніякої участі в розвитку сюжету. Вайльд безкінечно примножує кількість образів, предметів, персонажів, подій, які слабо співвідносяться із загальною дією. Предмет або подія виявляються у такий спосіб поза всяким контекстом, який міг би їм надати однозначного сенсу. Вони вилучаються із повсякденної логіки, із загальноприйнятих, причинно-наслідкових зв'язків і присутні в тексті ніби самі по собі. Вайльд повертає їм свободу, багатозначність, відкриваючи всі їх можливості, тобто закладену в них чуттєву енергію. Кожний такий образ постає в своїй ізольованості від інших, у своїй неповторності. І при цьому він набуває алегоричного сенсу і містить у собі алюзію, організовуючи тим самим глибинний підтекст, який коментує те, що відбувається з героєм [5, с. 257].

Постать Оскара Вайльда давно є символічною як в культурі Англії, так і в культурі всього світу. Його творчість неодноразово ставала предметом вивчення. Проте твори письменника дають невичерпний простір для все нових досліджень у різних аспектах. Ретельне дослідження художніх деталей створює всі підстави для аргументованого визначення глибинної художньої сутності прозових та драматичних творів письменника, що і обумовлює **актуальність** роботи. Окрім того, дослідження особливостей функціонування художньої деталі у творах видатних майстрів слова становить значну цінність для літературознавчих дисциплін.

Мета даного дослідження полягає у визначенні семантичного навантаження, типології та функціонального призначення художньої деталі у прозі та драматургії Вайльда, а також у вивченні колірної картини світу

письменника у даному контексті та з визначенням місця і ролі кольору в ментальному просторі автора. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- окреслити основні теоретичні відомості про художню деталь;
- розглянути основні концепції художньої деталі у літературознавстві, її типологію та функції;
- відзначити деталь-символ як один із різновидів художньої деталі, що зустрічається у творах Вайльда найчастіше;
- визначити функціональну значимість деталі у казках Вайльда та п'єсі «Соломія»;
- проаналізувати роль художніх деталей у розкритті характеру персонажа;
- структурувати і проаналізувати зміст індивідуально-авторського лексико-семантичного поля кольорових образів в текстовому просторі Вайльда;
- охарактеризувати специфіку та функції художніх деталей предметного світу творів Вайльда.

Об'єкт дослідження – казки та драматургія Вайльда.

Предмет дослідження – художня деталь у казках (збірки «Гранатовий будиночок» і «Щасливий Принц») та п'єсі «Соломія».

Джерельна основа роботи – казки Вайльда, п'єса «Соломія», словники та енциклопедії символів, монографії, критичні статті.

Аналіз наукових праць, присвячених творчості Вайльда, показав, що, хоча художня деталь у творчості письменника і була предметом дослідження, проте увага акцентувалась лише на його романі «Портрет Доріана Грея» [16; 26], а казки та драматичні твори залишались поза межами кола інтересів дослідників. Отже, у даній роботі нами вперше було проведено вичленування, типологізацію та аналіз функціональної значимості художньої деталі у казках та п'єсі «Соломія» Вайльда, в чому і полягає **наукова новизна** нашого дослідження.

Практична значимість даної роботи полягає в тому, що її положення

можуть стати корисними для подальших лексикологічних та стилістичних досліджень, літературознавчих студій, присвячених творчості Оскара Вайльда, отримані результати можуть бути використані під час підготовки до семінарських та практичних занять із таких дисциплін, як практика усного мовлення та лексикологія англійської мови, лінгвокультурологія, когнітивна лінгвістика, історія літератури Великобританії XIX-XX ст., лінгвістичному аналізі художнього тексту, практиці міжкультурної комунікації.

У ході дослідження було використано наступні **методи**: метод контекстуального аналізу та метод аналізу словесних одиниць, а також методи узагальнення та систематизації.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були представлені на засіданнях наукового гуртка «Проблеми поетики літературного твору кінця XIX –початку XX століття» і науковій студентській конференції 2019 р., м. Кам'янець-Подільський. За результатами конференцій було опубліковано статтю на тему «Кольорова деталь у творах Вайльда як символіко-сміслова домінанта» у «Збірнику наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків та списку використаних джерел (99 найменувань, 11 з яких – англійською мовою). Обсяг роботи – 94 аркушів, з яких 85 сторінок – основного тексту.

ВИСНОВКИ

У результаті вивчення та аналізу ролі і місця художньої деталі ми дійшли висновку, що вона є невід'ємним елементом художнього твору. Будучи нібито «дрібним» елементом зображення, деталь виступає важливим засобом створення характерів і портретів, дослідження душевного стану героя і осягнення його психологічних особливостей, відтворення картин дійсності з історичною достовірністю і художньою виразністю.

Дослідження виявило, що вірний вибір деталей та використання їх можливостей є однією з найважливіших умов успіху художніх творів Оскара Вайльда. Якщо в художньому творі образи розкриваються через характери і дії персонажів, а самі характери та їх особливості – завдяки їх душевному стану, то головна мета в цьому процесі досягається посередництвом художньо-зображальних засобів, і в тому числі – деталей. Деталь наче приводить їх в рух, цементує події і характери, вдихає у твір життя .

Підкреслена мальовничість, зримість, фактурність мови Вайльда розкрилася в прагненні до деталізації описів. При цьому Вайльд фіксує, перш за все, екзотичні, декоративні елементи, що входять в його художній світ. Він докладно перераховує не тільки дорогоцінні камені, тканини, одяг, оздоблення кімнат, але і різноманітні квіти та рослини. У описах Вайльда підкреслюється візуальний план зображуваного. Його розповідні фрагменти нагадують часом своєрідне живописне полотно. Зображальність стає головною стильовою рисою його творів.

Тяжіння до портретної деталі, її багатозначності, глибокого психологічного навантаження – одна з характерних рис індивідуального стилю Вайльда. Крім того, письменник не обмежується самодостатністю пейзажів та інтер'єрів, а використовує деталі картин природи і меблювання кімнат для відтворення процесу формування вчинків. Значення, якого набуває художня деталь у творах Вайльда, близьке до значення і ролі окремого образу через порівняно самостійне алегоричне значення. Художня деталь експлікує та

інтенсифікує концепт, і за певних умов вона може стати художнім символом, оскільки є дуже сильним різностороннім текстовим актуалізатором.

Деталь як художній засіб у творчій манері письменника має складну функціональну значимість: одинична деталь (або деталь-штрих, подробиця) вступає у складні взаємозв'язки з іншими деталями, тобто письменник вдається до складної розгалуженої системи художніх деталей. Вайльд через мікрообрази, втілені в деталях, підводить читача до цілісної картини зображеного, її ідейно-естетичної оцінки.

Форма казки, що є наповненою символікою, дозволяє Вайльду особливо підкреслено, гротескно зобразити складні філософські питання, жорсткі конфлікти, що панують у суспільстві, але вже не помічаються в буденному житті; розкрити саму суть моральних понять і їх зіткнень. Погляд дещо наївного казкаря дає той самий ефект відсторонення, який дозволяє неупереджено, по-новому поглянути на старі проблеми і звичні штампи.

Аналіз також продемонстрував, що Вайльд майстерно оперує кольором, який є одним з головних інструментів його аксіологічного та естетичного світорозуміння. Для творів автора характерним є поєднання в одному і тому ж кольоровому образі двох функцій – номінації зовнішньої та психологічної деталі. За характером художнього впливу кольорові образи представляють деталі-подроблиці і виступають в ролі символів створюваних автором образів. Експлікація внутрішнього стану героїв здійснюється за допомогою певної колірної гами в пейзажних, урбаністичних й інтер'єрних описах. Автор використовує колір в рамках стратегії створення зорових образів описуваної дійсності, а також формування певного ставлення до них.

Проаналізувавши казки і драму Вайльда, ми дійшли висновку, що у них найчастіше зустрічаються жовті, червоні, зелені, білі відтінки кольорів, а також чорний колір. Набагато рідше зустрічаються сірий та коричневий. Це говорить про те, що в казках Вайльда переважають теплі і життєствердні відтінки кольорів, які відображають світобачення письменника. Наявність такого широкого ряду асоціативних значень, що стосуються символіки кольору у

Вайльда, характеризує його як творчу особистість з величезним мовним потенціалом, що дозволяє виходити за межі безпосередньо одержуваної інформації з метою додання особливої виразності і образності художнім творам.

Колір у Вайльда стає своєрідним образом-символом, що дозволяє йому передати певний емоційний тон, який виявляється відображенням художньої картини світу письменника. Не дивлячись на суб'єктивність асоціацій, що викликає колір, дане дослідження все ж дозволяє стверджувати, що існує певна закономірність в інтерпретації і функціонуванні колірної семантики. У лабіринті тексту Вайльда колір стає дороговказом, який дозволяє не загубитися в сплетінні текстових символів, з якими переплітається сам колір. Текст Вайльда нагадує вишукано розшитий гобелен, нарочито яскравий, але від якого неможливо відвести погляд.

Ці висновки обґрунтовано і розвинено низкою конкретних теоретичних положень, зокрема:

- уточнено визначення змісту поняття «художня деталь»;
- розглянуто основні концепції художньої деталі у літературознавстві, її різновиди та функції;
- відзначено деталь-символ як один із різновидів художньої деталі, що зустрічається у творах Вайльда найчастіше;
- висвітлено особливості деталей сакрального світу у п'єсі «Соломія»;
- проаналізовано роль художніх деталей у розкритті характеру персонажа;
- описано колірну картину світу письменника та індивідуально-авторське осмислення колірної семантики в прозових та драматичних творах Вайльда;
- визначено специфіку та функціональну значимість деталей предметного світу творів Вайльда;

— промарковано художні деталі-символи як власні характеристики автора, його світоглядну позицію, наповнену часовими та національно-ментальними ознаками, індивідуально-авторською манерою письма Оскара Вайльда.

У п'єсі та у казках декоративні фрагменти, багаті різноманітними символічними образами та деталями, відзначають точки особливої напруги і свідчать про насичену внутрішню дію. Вайльд за допомогою деталі у відносно невеликому текстовому об'ємі передає максимальну кількість інформації для отримання читачем найяскравішого уявлення про персонажа. Вайльд не ставив своїм завданням пояснити що-небудь читачеві, а прагнув викликати у нього певний емоційний стан, добиваючись бажаного сприйняття дійсності, адже вважав, що мистецтво через символи допомагає зрозуміти цінності світу.

Художні деталі наділені імпліцитним потенціалом. У свою чергу, імпліцитність деталі проявляється в тому, що, активізуючи більше, ніж одне значення, вона може мати додатковий смисл, формуючи тим самим підтекст.

Таким чином, розглянуті особливості художньої деталі у казках та драматургії Вайльда свідчать про високий рівень художньої майстерності автора. Особливість стилю митця визначається єдиною націленістю усіх елементів твору на розкриття духовного світу персонажів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверинцев С. Грааль. *Мифы народов мира. Энциклопедия: в 2-х т.* Москва : Советская энциклопедия, 1991. Т 1. С. 317-318.
2. Акимова О.В. Этика и эстетика Оскара Уайльда. Санкт-Петербург : Алетейя, 2008. 191 с. URL : http://fs1.uclg.ru/books/pdf/1360476616_akim.pdf
3. Аникин Г.В. Английский роман 60-х годов XX века Москва : Высшая школа, 1976. 104 с.
4. Аникст А.А. Оскар Уайльд и его драматургия. *Уайльд О. Избранные произведения : в 2 т.* Москва : ГИХЛ, 1960. Т. 1. С. 5-26.
5. Аствацатуров А. Мир красоты и игры Оскара Уайльда. *Уайльд О. Избранное.* Санкт-Петербург : Издательская Группа «Азбука-классика», 2001. С. 5-27.
6. Аствацатуров А. Мир сказок Оскара Уайльда. *Уайльд О. Гранатовый домик : сказки.* Санкт-Петербург : Издательская Группа «Азбука-классика», 2009. С. 242-270.
7. Ахманова О.Е. Словарь лингвистических терминов. – Москва : Советская энциклопедия, 1966. 386 с.
8. Барахов В.С. Литературный портрет. Ленинград : Наука, 1985. 312 с.
9. Березняк М.А. Типы и функции художественной детали в англоязычной прозе : автореф. дис. ... канд. филол. наук. Одесса : ОГУ, 1985. 21 с.
10. Берлин Б., Кей П. Основные цвета: их универсальность и видоизменения. Москва : Наука, 1969. 520 с.
11. Борисова Т.С. Лингвостилистические средства создания образа стереотипного персонажа (на материале англоязычной приключенческой прозы 19-20 веков) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Одесса : Одесский нац. ун-т им. И.И. Мечникова, 2002. 22 с.
12. Блейз А. История в костюмах. Москва : ОЛМА-ПРЕСС Экслибрис, 2002. 176 с.

13. Будур Н. Английская литературная сказка. *Английская литературная сказка XIX-XX вв.* Москва : ТОО «Новина», 1997. С. 357-362.
14. Валова О.М. Сказки Оскара Уайльда : (Генезис – структура – интерпретация) : автореф. дис. ... канд. филол. наук. Н. Новгород, 1999. 16 с.
15. Вовк О.В. Энциклопедия знаков и символов. Москва : Вече, 2006. 528 с.
16. Газиева Н.Л. Художественная деталь в романе Оскара Уайльда «Портрет Дориана Грея». *Культура народов Причерноморья.* 2009. № 155. С. 129—133.
17. Галанов Б.Е. Живопись словом: портрет, пейзаж, вещь. Москва : Советский писатель, 1974. 343 с.
18. Гончарова Е.А. Лингвостилистические способы номинации персонажа в литературном тексте и их значение для художественного смысла произведения. *Художественный текст.* Красноярск, 1987. С. 105-151.
19. Горинь В.І. Художня деталь як мікрообраз літературного твору. *Українське літературознавство.* Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1969. Вип. 6. С. 5-18.
20. Гузар З.П. До питання про природу художньої деталі. *Українське літературознавство.* Львів : Вид-во ЛНУ, 1969. Вип. 6. С. 18-20.
21. Гусев И.Е. Все знаки и символы. Большая толковая энциклопедия символов. Минск : Харвест, 2011. 400 с.
22. Добин Е. Сюжет и действительность. Искусство детали. Ленинград : Советский писатель, 1981. 431с.
23. Довідник з теорії літератури / [авт.-упор. У.Д. Данильцова]. Київ : А.С.К., 2001. 160 с.
24. Зверев А. Неспающая красота. *Ланглад Жак, де. Оскар Уайльд, или Правда масок.* Москва : Молодая гвардия; Палимпсест, 2006. С. 5-14.
25. Золотницкий Н.Ф. Цветы в легендах и преданиях. Москва, 1913. 320 с. URL : http://topreferat.znate.ru/pars_docs/refs/11/10137/10137.pdf

26. Ивлева А.Ю. Культурное пространство художественного текста: от символа-предела к символу-образу : автореф. дис. ... доктора философ. наук : 24.00.01 . Саранск, 2009. 21 с.

27. Иллюстрированная энциклопедия символов / сост. А. Егазаров. Москва : Астрель : АСТ, 2007. 723 с.

28. Ионкис Г. Оскар Уайльд и Саломея, царица иудейская. *Заметки по еврейской истории* : Сетевой журнал. № 20. 29 сентября 2002 г. URL : www.berkovich-zametki.com/Nomer20/Ionkis1.htm

29. Калачёва С. Деталь художественная. *Краткий словарь литературоведческих терминов*. Москва : Советская энциклопедия, 1978. 750 с.

30. Калинин Е.А. Композиционно-речевая форма «описание» в научно-фантастическом тексте : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 Одесса : Одесский нац. ун-т им. И.И. Мечникова, 1999. 20 с.

31. Качаева Л.А. Может ли голубой быть зеленым и розовым? *Русская речь*. 1984. № 6. С. 21-25.

32. Квятковский А.П. Поэтический словарь. Москва : Советская энциклопедия, 1966. 366 с.

33. Ковалев Ю.В. Сказки Оскара Уайльда. *Wilde O. Fairy Tales*. Москва : Progress, 1970. С. 5-24.

34. Колодина Н.И. Художественная деталь как средство пробуждения рефлексии. *Герменевтика в России*. Тверь : Книговек, 1997. 541 с.

35. Коптілов В. Деталь і ціле в художньому перекладі. *Першотвір і переклад*. – Київ : Дніпро, 1972. С. 159-179.

36. Краткая литературная энциклопедия : в 9-ти томах / [гл. ред. А.А. Сурков]. Т. 6 : Присказка – «Советская Россия». – Москва : Советская Энциклопедия, 1978. 1040 с.

37. Кричевская Л.И. Портрет героя : пособие для учителей-словесников и студентов гуманитарных вузов. Москва : Аспект Пресс, 1994. 186 с.

38. Куприянова Е.С. Литературные сказки Оскара Уайльда и сказочно-мифологическая поэтика романа «Портрет Дориана Грея» : автореф дис. ... докт. филол. наук. Новгород, 2007. 40 с.

39. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. Одесса : Латстар, 2002. 202 с.

40. Лаврова А. Масонские аллюзии в интерпретации образа Иоканаана (пьеса Оскара Уайльда «Саломея»). *Культура народов Причерноморья : научный журнал*. Симферополь : Таврический национальный университет им. В.И. Вернадского. 2012. № 224. С. 54-56.

41. Ланглад Жак, де. Оскар Уайльд, или Правда масок. Москва : Молодая гвардия; Палимпсест, 2006. – 325 [11] с.

42. Літературознавча енциклопедія : у 2 томах / [авт.-уклад. Ю.О. Ковалів]. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.

43. Лосев А.Ф. Проблема символа и реалистическое искусство / А.Ф. Лосев. Москва : Искусство, 1995. 320 с.

44. Луков Вл.А. Оскар Уайльд : Портрет человека-сказки. URL : http://www.zpu-journal.ru/e-zpu/2011/6/Lukov_Oscar-Wilde/

45. Луков Вл.А., Соломатина Н.В. Уайльд и Шекспир. *Шекспировские штудии V. Шекспир во взаимотражении литератур : Сб. науч. трудов. Материалы научного семинара 6 июня 2007 года.* / [отв. ред. Н.В. Захаров, Вл.А. Луков]. Москва : Изд-во Моск. гуманит. ун-та, 2007. С. 48–62.

46. Луков Вл.А., Соломатина Н.В. Феномен Уайльда : тезаурусный анализ. Москва : МосГУ, 2007. URL : http://www.mosgu.ru/nauchnaya/publications/monographs/Lukov&Solomatina_Wilde/

47. Лунгина Л.З. Поговорим о сказке. *Сказки народов мира : в 10 т. Т. 8.* Москва : Детская литература, 1993. С. 3-22.

48. Маковский М.М. Сравнительный словарь мифологической символики в индоевропейских языках : Образ мира и миры образов. Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1996. 416 с.

49. Мальцева О.А. Лингвостилистические особенности словесного художественного портрета в современном англоязычном романе (на материале произведений Дж. Фаулза) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Ленинград, 1986. 16 с.

50. Мамардашвили М.К., Пятигорский А.М. Символ и сознание. Метафизические рассуждения о сознании, символе и языке. Москва : Школа «Языки русской культуры», 1997. URL : <http://philosophy.ru/library/mmk/simvol.html>

51. Матросова Е. Христианские символы в «Саломее» Оскара Уайльда – Рихарда Штрауса : анализ образа Иоканаана. *Musicus : вестник Санкт-Петербургской государственной консерватории имени Н.А. Римского-Корсакова*. 2009. № 2. С. 30-33. URL : http://www.conservatory.ru/files/30-33b_musicus_15.pdf

52. Мауткина И.Ю. Историческая поэтика британской сказки и литературные сказки О. Уайльда : автореф. дис. ... канд. филол. наук. Вел. Новгород, 2006. 19 с. URL : <http://www.novsu.ru/file/2563>

53. Миронова Л.Н. Семантика цвета в эволюции психики человека. *Проблема цвета в психологии* / [отв. ред. А.А. Митькин, Н.Н. Корж]. Москва : Наука, 1993. С. 172-188.

54. Морина Л.П. Ритуальный танец и миф. *Религия и нравственность в секулярном мире : Материалы научной конференции 28-30 ноября 2001 года. Санкт-Петербург*. Санкт-Петербург, 2001. С. 118-124. URL : http://anthropology.ru/ru/texts/morina/secular_29.html

55. Насалевич Т.В. Портретний опис у різних типах тексту : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Одеса : Одеський нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2003. 16 с.

56. Ницше Ф. Человеческое, слишком человеческое; Веселая наука; Злая мудрость : сб. Минск : ООО «Попурри», 1997. 704 с.

57. Новиченко Л.М. Широка пошуку, розмаїття барв. *Новиченко Л.М. Вибрані твори : в 2 т.* Київ : Дніпро, 1984. Т. 1. С. 216-236.

58. Петров С.М. Принцип верности детали. *Критический реализм.* – Москва : Высшая школа, 1975. С. 290-298.
59. Петрова Н.А. Роль пейзажа в сказке О. Уайльда «День рождения Инфанты». *Пейзаж в литературе и живописи.* Пермь: ПТУ, 1993. С. 28-33.
60. Порфирьева Т.А. Особенности поэтики Оскара Уайльда : новеллы, роман, сказки : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.01.05. Москва, 1983. 21 с.
61. Поспелов Г.Н. Теория литературы. Москва : Высшая школа, 1978. 351с.
62. Решетов В.Г., Валова О.М. «Счастливый Принц» и другие сказки об Оскаре Уайльде. Киров : Кировский филиал МГЭИ, 2000. 158 с.
63. Роднянская И.Б. Художник в поисках истины. Москва : Современник, 1989. 384с.
64. Савельев К.Н. Исторические портреты английского декаданса : монография. Магнитогорск : МаГУ, 2008. 254 с.
65. Савельев К.Н. Оскар Уайльд и французская литература второй половины XIX века : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.01.05. Москва, 1995. 16 с.
66. Сакральный смысл планетарной символики : лекция, прочитанная 19.06.2004 в Минском планетарии. URL : <http://www.somord.org/article.php?id=45>
67. Современный словарь-справочник по литературе / [под ред. Бенедиктовой Т.Д., Волковой Е.В., Журавлевой А.И. и др.]. Москва : АСТ; Олимп, 2000. 700 с.
68. Соколянский М.Г. Оскар Уайльд : Очерк творчества . Киев; Одесса : Лыбидь, 1990. 200 с.
69. Соломія (п'єса). *Вікіпедія – вільна енциклопедія.* URL : [http://ru.wikipedia.org/wiki/Саломея_\(пьеса\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/Саломея_(пьеса))
70. Тайц И.Ф. Некоторые особенности драматургического метода Оскара Уайльда : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.01.05. Свердловск, 1971. 26 с.

71. Тишунина Н.В. Эстетический бунт против современности: специфика английского символизма : Рёскин, прерафаэлиты, Пейтер, Суинберн, Уайльд, Бёрдсли. *Западноевропейский символизм и проблема взаимодействия искусств : опыт интермедиального анализа*. Санкт-Петербург. : Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 1998. С. 130-157.
72. Ткаченко А.О. Мистецтво слова. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
73. Уайльд О. Гранатовый домик : Сказки / [пер. с англ.]. Санкт-Петербург : Издательская группа «Азбука-классика», 2009. 272 с.
74. Уайльд О. Письма. Москва : Азбука-классика, 2007. 416 с.
75. Уайльд О. Счастливый Принц : Сказки / [пер. с англ.]. Санкт-Петербург : Издательский Дом «Азбука-классика», 2007. 208 с.
76. Фащенко В. Дрібнота фактів і акцентована подробиця. *Вітчизна*. 1965. № 11. С. 122-128.
77. Фролова К.П. Деталь чи подробиця? *Дніпро*. 1979. № 7. С. 145-148.
78. Фрумкина Р.М. Цвет, смысл, сходство. Москва : Советский писатель, 1984. 187 с.
79. Хализев В.Е. Теория литературы. Москва : Высшая школа, 2002. 438 с.
80. Цивін Р.Д. Деталь як засіб художнього узагальнення. *Радянське літературознавство*. 1966. № 6. С. 13-23.
81. Чебракова М.А. Исследование общих характеристик, структур и загадок текстов сказок Оскара Уайльда. Санкт-Петербург. : БАН, 2004. 296 с.
82. Чернец Л.В. Деталь. *Введение в литературоведение*. – Москва : Высшая школа. 2000. С. 62-75.
83. Черняков А.А. Художественная деталь как объект эстетического анализа : автореф. дис. ... канд. филос. наук : 10.00.13. Москва, 1979. 19 с.
84. Чуковский К. Оскар Уайльд. *Уайльд О. Счастливый Принц : Сказки / [пер. с англ.]*. Санкт-Петербург. : Издательский Дом «Азбука-классика», 2007. С. 132-206.

85. Шейнина Е.Я. Энциклопедия символов. Москва : АСТ; Харьков : Торсинг, 2006. 591 с.
86. Щеглов М.А. Верность деталей. *Литературно-критические статьи*. Москва : Советский писатель, 1965. С. 421-440.
87. Энциклопедия : Символы, знаки, эмблемы / [авт.-сост. В. Андреева и др.]. Москва : ООО «Издательство Астрель» : ООО «Издательство АСТ», 2004. 556, [4] с.
88. Энциклопедия символов / [сост. В.М. Рошаль]. Москва : АСТ; Санкт-Петербург : Сова, 2011. 1007, [1] с.
89. Beckson K. Oscar Wilde : The Critical Heritage. N. Y., 1970. 253 p.
90. Cuddon J.A., Preston C.E. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory. London : Penguin, 2000. 1024 p. URL : <http://ru.scribd.com/doc/107061054/J-a-Cuddon-the-Penguin-Dictionary-of-Literary-Terms-and-Literary-Theory-Penguin-Dictionary-2000>
91. Hart-Davis R. More Letters of Oscar Wilde. Oxford; N.Y. : Kindel Ed., 1985. 175 p.
92. Hyde H.M. Oscar Wilde : Biography. N.Y. : Farrar, Straus and Giroux, 1975. 466 p.
93. Jones E.B., Lepper J.H. Freemasons' Guide and Compendium. London : George Harrap & Company Ltd, 1967. 604 p. URL : <http://www.themasonictrowel.com/ebooks/freemasonry/eb0137.pdf>
94. New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language. London : Lexicon Publications, Inc., 1993. 1149 p.
95. Oxford Wordpower Dictionary. Oxford : Oxford Univ. Press, 1998. 746 p.
96. Ranson A. Oscar Wilde. : A Critical Study. London : Longman, 1972. 217 p. URL : <http://www.gutenberg.org/files/36017/36017-h/36017-h.htm>
97. Sherard R. The Life of Oscar Wilde. London : T. Werner Laurie Clifford's Inn, 1906. 470 p. URL : <http://archive.org/stream/lifeofoscarwilde00seriala#page/n7/mode/2up>

98. The Merriam-Webster Thesaurus. Springfield, Massachusetts : Merriam-Webster, Inc. 1987. 669 p.

99. Wilde O. Salome : A Tragedy in One Act. URL :
<http://books.google.com.ua/books?id=jjmyQno2l54C&printsec=frontcover&dq=salome+by+oscar+wilde&hl=ru&sa=X&ei=-4RqUZeBAoK7hAey34HAAg&ved=0CDEQuwUwAA>